

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v. (Styrkelse af mindreårige patienters rettigheder, anvendelse af metaldetektorer, videregivelse af oplysninger til politi i forbindelse med fælles udkørsel til borgere, m.v.)

Hermed sendes vedlagte udlagt til forslag til ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v. (herefter psykiatriloven) i høring.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovudkastet senest den 3. januar 2024.

Bemærkningerne bedes sendt til ministeriet til sum@sum.dk med kopi til nff@sum.dk.

Eventuelle spørgsmål til lovforslaget kan rettes til specialkonsulent Nina Fjord Fromberg på tlf. 30 61 18 32.

Lovforslagets hovedpunkter og formål

Med lovforslaget stilles der b.la. forslag om, at der foreligger tvang uanset at forældremyndighedens indehavere samtykker til behandling på psykiatrisk afdeling på vegne af mindreårige patienter under 15 år, hvis den mindreårige ikke samtykker til behandling. Således vil der være tale om tvang, og den mindreårige vil få ret til en patientrådgiver og til at klage. Formålet er at styrke retssikkerheden for mindreårige patienter under 15 år.

Der stilles desuden forslag om, at det bliver muligt at anvende metaldetektorer på psykiatriske ambulatorier og afdelinger, enten rutinemæssigt på retspsykiatriske ambulatorier og afdelinger, eller på de almenpsykiatriske afdelinger og ambulatorier ved mistanke om, at der forsøges at indføre farlige genstande eller stoffer. Formålet er at højne sikkerheden for sundhedspersonale og medpatienter.

Derudover stilles der forslag om, at der gives hjemmel til at sundhedspersoner i forbindelse med fælles udkørsel med politiet til personer med eventuelle psykiske lidelser eller udfordringer, mundtlig kan videregive relevante sundhedsoplysninger til politiet om de personer, der foretages udkørsel til. Formålet er sikre, at sundhedspersonerne kan videregive oplysninger til politiet, når det er nødvendigt for, at politiet og sundhedspersonerne kan vurdere den mest hensigtsmæssige håndtering af den pågældende person.

Derudover stilles der forslag om, at der gives hjemmel til, at psykiatriske patientens krav om erstatning behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, uanset om der for retten er tvist om lovligheden af frihedsberøvelse eller tvangsfiksering. Formålet er at ændre en efter Indenrigs- og Sundhedsministeriet utilsigtet retstilstand.

Endelig stilles der forslag om at ophæve to revisionsbestemmelser, således at psykiatrilovens bestemmelser om hhv. notatpligt for den faste vagt for bæltefikserede patienter (§ 16, stk. 2), intervaller for den lægelige vurdering (§ 21, stk. 4) og kapitel 5 b om særlige regler for varetægtssurrogater, ikke ophæves. Der stilles samtidig forslag om at foretage en lovteknisk ændring af psykiatrilovens § 16, hvorefter det vil blive muligt for indenrigs- og sundhedsministeren at ændre hyppigheden af, hvor ofte notater vil skulle udarbejdes af den faste vagt for bæltefikserede patienter. Baggrunden for lovforslaget er, at det i forbindelse med folketingsbehandlingen af den seneste ændring af psykiatriloven fra 2022, blev det besluttet¹ at sundhedsministeren (nu: indenrigs- og sundhedsministeren) skulle fremsætte revision af de nævnte bestemmelser to år efter lovens vedtagelse, dvs. den 1. marts 2024.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har til brug for vurderingen af revisionsbestemmelserne udarbejdet *Evaluering af psykiatrilovens bestemmelser om notatpligt for den faste vagt for bæltefikserede patienter, intervallet for de lægelige tilsyn i forbindelse med spørgsmålet om anvendelse af tvangsfiksering og særlige regler for surrogatanbragte*) som kan findes på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside.

Lovforslaget indeholder derudover en justering af lovteknisk karakter samt lovgiggørelsen af den kongelige resolution, som ligger til grund for en ressortændring af Det Psykiatriske Patientklagenævn fra Erhvervsministeriets ressort til Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressort.

Lovforslagets ikrafttræden

Det er hensigten, at lovforslaget skal træde i kraft den 1. juni 2024.

Proces

Lovforslaget ventes fremsat for Folketinget i februar II 2023.

Med venlig hilsen

Nina Fjord Fromberg

¹ Jf. tillægsbetænkningen (Folketingstidende 2021-2022, Tillæg B, side 1) over bemærkningerne til lovforslaget, som dannede baggrund for indførelsen af § 16, stk. 2, og § 21, stk. 4 (lovforslag nr. L 84 A, Folketingstidende 2021 -2022, Tillæg A) og tillægsbetænkningen (Folketingstidende 2021-2022, Tillæg B, side 1) over bemærkningerne til lovforslaget, som dannede baggrund for indførelsen af kapitel 5 b (lovforslag nr. L 84 B, Folketingstidende 2021 -2022, Tillæg A)